

Delgivingar 2022

15

2022VFN20

Protokoll från regionfullmäktige, 2021-11-30

§ 243

Motion av Helena Thelin (S) med och Hanne Jensen (S) om att utveckla sjukresor

Diarienummer RS 2021-01090

Beslut

1. Regionfullmäktige beslutar att återinföra att färdtjänstillstånd är tillräckligt intyg för att vid sjukresor få åka med taxi.
2. Regionfullmäktige beslutar att även fortsättningsvis, enligt beslut från regionfullmäktige i april 2019, låta personer med färdtjänstillstånd avgiftsfritt ha med sig följeslagare vid sjukresa med taxi.

Sammanfattning av ärendet

Helena Thelin (S) och Hanne Jensen (S) har i en motion föreslagit att regionfullmäktige beslutar följande:

1. Att återinföra att färdtjänstillstånd är tillräckligt intyg för att vid sjukresor få åka med taxi.
2. Att även fortsättningsvis, enligt beslut från regionfullmäktige i april 2019, låta personer med färdtjänstillstånd avgiftsfritt ha med sig följeslagare vid sjukresa med taxi.

Motionen har skickats till hälso- och sjukvårdsstyrelsen, södra hälso- och sjukvårdsnämnden och västra hälso- och sjukvårdsnämnden för yttrande. Västra hälso- och sjukvårdsnämnden och södra hälso- och sjukvårdsnämnden har föreslagit att motionen ska bifallas. Hälso- och sjukvårdsstyrelsen har föreslagit att motionens första förslag ska avslås och att andra förslaget anses vara besvarat.

Regionstyrelsen anser att den som har kostnadsansvaret för sjukresor, det vill säga Västra Götalandsregionen (VGR), ska vara den som bedömer om det finns ett medicinskt behov utifrån patientens hälsotillstånd att resa med ett dyrare färdmedel. Det är inte aktuellt att återigen besluta om att låta personer med färdtjänstillstånd avgiftsfritt ha med sig följeslagare vid resa med sjukresetaxi, eftersom det gäller sedan tidigare.

Beredning

Regionstyrelsen har behandlat ärendet den 9 november 2021 och föreslagit att regionfullmäktige beslutar följande:

1. Regionfullmäktige avslår motionens första förslag.

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:

Protokoll från regionfullmäktige, 2021-11-30

2. Motionens andra förslag är besvarat

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag från regionstyrelsen 2021-11-09 § 350
- Tjänsteutlåtande daterat 2021-09-28
- Protokollsutdrag från Södra hälso- och sjukvårdsnämnden 2021-06-24 § 77
- Protokollsutdrag från västra hälso- och sjukvårdsnämnden 2021-08-30 § 182
- Protokollsutdrag från hälso- och sjukvårdsstyrelsen 2021-06-30 § 168
- Motionen som anmäldes på regionfullmäktige 2021-02-16 § 39

Yrkanden på sammanträdet

Helena Thelin (S), Eva Olofsson (V), Helén Eliasson (S) och Joakim Rosdahl (D) yrkar bifall till motionen.

Pär Lundqvist (L) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag.

Vidare yttrar sig Andreas Hektor (S).

Beslutsgång

Ordförande ställer yrkandena mot varandra och finner att regionfullmäktige bifaller regionstyrelsens förslag.

Omröstning begärs.

Regionfullmäktige godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för bifall till regionstyrelsens förslag.

Nej-röst för bifall till Helena Thelins med fleras yrkande om bifall till motionen.

Med 67 ja-röster mot 79 nej-röster och 2 ledamöter som inte röstat och 1 frånvarande ledamot har regionfullmäktige bifallit Helena Thelins med fleras yrkande om bifall till motionen. Omröstningsprotokoll finns i bilaga § 243.

Skickas till

För genomförande:

- Samtliga utförarstyrelser inom hälso- och sjukvård
- Servicenämnden

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:

Protokoll från regionfullmäktige, 2021-11-30

- Marie Gustafsson, enhetschef, vårdval och fördjupad uppföljning, för vidarebefordran inom vårdvalen
- Levi Siljemyr enhetschef, produktionsstyrning och köpt vård, för vidarebefordran till privata vårdgivare med avtal med VGR

För kännedom:

- Hälso- och sjukvårdsstyrelsen
- Samtliga hälso- och sjukvårdsnämnder
- Carin Svensk

Justerare:	Justerare:	Justerare:	Rätt utdraget intygar:
------------	------------	------------	------------------------

Omröstningsprotokoll

13:48:25 — Motion av Helena Thelin (S) och Hanne Jensen (S) om att utveckla sjukresor
Rösta Ja för att bifalla regionstyrelsens förslag, Nej för att bifalla motionen.

Resultat

Ja	67
Nej	79
Ej röstat	2
Frånvarande	1
Totalt	149

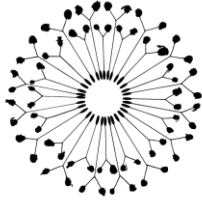
1	Annika Tännström (M)	Ja
2	Johnny Magnusson (M)	Ja
3	Tobias Björk (M)	Ja
	Ersättare för Peter Hermansson (M)	
4	Monika Beiring (M)	Ja
5	Johan Fält (M)	Ja
6	Susanna Cassberg (M)	Ja
7	Johnny Bröndt (M)	Ja
	Ersättare för Carina Ridenius (M)	
8	Kristina Holmgren (M)	Ja
9	Jan Lindblom (M)	Ja
10	Anna-Lena Holberg (M)	Ja
11	Angela Fast Torstensson (M)	Ja
12	Kajsa Hamnén (M)	Ja
	Ersättare för Marith Hesse (M)	
13	Arne Lernhag (M)	Ja
14	Anders G Högmark (M)	Ja
	Ersättare för Per Vorberg (M)	
15	Alexander Abenius (M)	Ja
16	Dan Åberg (M)	Ja
17	Linda Jansson (M)	Ja
18	Angelica Lundgren Bielinski (M)	Ja
19	Mats Abrahamsson (M)	Ja
20	Lars Holmin (M)	Ja
21	Åsa Olsson (M)	Ja
	Ersättare för Bente Johansson (M)	
22	Tomas Johansson (M)	Ja
23	Johan Björkman (M)	Ja
	Ersättare för Christina Abrahamsson (M)	
24	Charlotte Nordström (M)	Ja
25	Gunnar Lidell (M)	Ja
	Ersättare för Linn Brandström (M)	
26	Björn Thodenius (M)	Ja
27	Jan-Erik Wallin (M)	Ja
	Ersättare för Johan Abrahamsson (M)	

28	Ed Kahrs (M)	Ja
	Ersättare för Annika Håkanson (M)	
106	Ulf Eriksson (C)	Ja
	Ersättare för Katarina Lundin (C)	
107	Gunne Steen (C)	Ja
108	Aida Karimli (C)	Ja
109	Maria Kornevik Jakobsson (C)	Ja
	Ersättare för Maria Martini (C)	
110	Lena Bjurström (C)	Ja
	Ersättare för Thomas Pettersson (C)	
111	Kristina Jonäng (C)	Ja
112	Kenneth Gustavsson (C)	Ja
113	Cecilia Andersson (C)	Ja
114	Roland Karlsson (C)	Ja
115	Gunilla Druve Jansson (C)	Ja
116	Frida Nilsson (C)	Ja
117	Magnus Berntsson (KD)	Ja
118	Pernilla Wendesten (KD)	Ja
119	Stefan Svensson (KD)	Ja
120	Gunilla Lindell (KD)	Ja
121	Anders Karlsson (KD)	Ja
	Ersättare för Gun-Marie Daun (KD)	
122	Maria Nilsson (KD)	Ja
123	Hans-Carl Carlson (KD)	Ja
124	Valéria Kant (KD)	Ja
125	Lars-Inge Andersson (KD)	Ja
126	Conny Brännberg (KD)	Ja
127	Isabella Carlén (KD)	Ja
128	Olle Johnsson (L)	Ja
	Ersättare för Helena Holmberg (L)	
129	Daniel Andersson (L)	Ja
130	Karin Veres (L)	Ja
	Ersättare för Carina Liljesand (L)	
131	Richard Brodd (L)	Ja
132	Jonas Andersson (L)	Ja
133	Birgitta Adolfsson (L)	Ja
	Ersättare för Kristina Grapenholm (L)	
134	Pär Lundqvist (L)	Ja
135	Margareta Fredriksson (L)	Ja
136	Patric Cerny (L)	Ja
137	Pär Johnson (L)	Ja
138	Madeleine Jonsson (MP)	Ja
	Ersättare för Yusuf Tohow (MP)	
139	Ulrika Frick (MP)	Ja
140	Eva Ternegren (MP)	Ja
141	Kader Hamakarim (MP)	Ja
142	Tina Ehn (MP)	Ja
143	Göran Larsson (MP)	Ja
	Ersättare för Helen Persgren (MP)	

144	Jonas Blomster (MP)	Ja
	Ersättare för Peter Sögaard (MP)	
29	Per Tenggren (S)	Nej
30	Håkan Linnarsson (S)	Nej
31	Marina Fransson (S)	Nej
	Ersättare för Shilan Majid (S)	
32	Jane Åberg (S)	Nej
	Ersättare för Kerstin Brunnström (S)	
33	Andreas Hektor (S)	Nej
34	Ann-Christine Andersson (S)	Nej
35	Göte Karlsson (S)	Nej
	Ersättare för Olof Svensson (S)	
36	Cecilia Dalman Eek (S)	Nej
37	Jan Ripa (S)	Nej
38	Ronny Johansson (S)	Nej
	Ersättare för Malin Sjunneborn (S)	
39	Dragan Dobromirovic (S)	Nej
40	Janette Olsson (S)	Nej
41	Jim Aleberg (S)	Nej
42	Marie Raask (S)	Nej
	Ersättare för Maria Brauer (S)	
43	Tomas Angervik (S)	Nej
44	Karolina Bergström (S)	Nej
45	Sebastian Aronsson (S)	Nej
46	Linda Åshamre (S)	Nej
47	Ulla-Karin Johansson (S)	Nej
	Ersättare för Mats Eriksson (S)	
48	Bijan Zainali (S)	Nej
49	Louise Åsenfors (S)	Nej
50	Joakim Sjöling (S)	Nej
51	Annica Erlandsson (S)	Nej
52	Michael Melby (S)	Nej
53	Ronnie Brorsson (S)	Nej
54	Ann-Marie Jonasson (S)	Nej
	Ersättare för Per Arne Brink (S)	
55	Soraya Zarza Lundberg (S)	Nej
56	Helén Eliasson (S)	Nej
57	Krister Andersson (S)	Nej
58	Tony Willner (S)	Nej
	Ersättare för Hanne Jensen (S)	
59	Celso Silva Goncalves (S)	Nej
	Ersättare för Anna Österström (S)	
60	Helena Thelin (S)	Nej
61	Mats Palm (S)	Nej
62	Alex Bergström (S)	Nej
63	Maria Hjärtqvist (S)	Nej
	Ersättare för Ann-Charlotte Karlsson (S)	
64	Johan Ask (S)	Nej
65	Sebastian Ekeröth Clausson (S)	Nej
	Ersättare för Anna-Karin Skatt (S)	

66	Peter Legendi (S)	Nej
67	Maria Radivoj (S)	Nej
	Ersättare för Susanne Berglund (S)	
68	Carina Gullberg (S)	Nej
	Ersättare för Rezkar Mohamad (S)	
69	Linnea Wall (S)	Nej
70	Håkan Lösnitz (SD)	Nej
71	Krista Femrell (SD)	Nej
72	Björn Tidland (SD)	Nej
74	Martina Lundquist (SD)	Nej
	Ersättare för Hans-Göran Gustafsson (SD)	
76	Bengt Hansves (SD)	Nej
	Ersättare för Zandra Pettersson (SD)	
77	Matz Dovstrand (SD)	Nej
78	Johan Sösaeter Johansson (SD)	Nej
79	Sylvia Håkansson (SD)	Nej
	Ersättare för Ralf Dahlgren (SD)	
80	Lena Mjörnell (SD)	Nej
	Ersättare för Heikki Klaavuniemi (SD)	
81	Rose-Marie Antonsson (SD)	Nej
82	Anders Strand (SD)	Nej
83	Bo Antonsson (SD)	Nej
84	Leif Häggblom (SD)	Nej
	Ersättare för Inga Maj Krüger (SD)	
85	Björn Qvarnström (SD)	Nej
86	Jimmie Stranne (SD)	Nej
87	Magnus Harjapää (SD)	Nej
88	Johanna Johansson (SD)	Nej
89	Oscar Ternström (SD)	Nej
	Ersättare för Helene Granbom Angerheim (SD)	
90	Eva Olofsson (V)	Nej
91	Louise Jeppsson (V)	Nej
92	Carina Örgård (V)	Nej
93	Lars-Erik Hansson (V)	Nej
94	Jesper Johansson (V)	Nej
95	Can Altintasli (V)	Nej
96	Gunilla Hellén (V)	Nej
	Ersättare för Alejandro Del Castillo Alvarez (V)	
97	Alma Sibrian Alfaro (V)	Nej
	Ersättare för Birgit Lövkvist (V)	
98	Jan Alexandersson (V)	Nej
99	Anette Holgersson (V)	Nej
100	Kerstin Joelsson-Wallsby (V)	Nej
101	Eva Espling (V)	Nej
	Ersättare för Ulla Carlson (V)	
102	Marjan Garmroudi (V)	Nej
103	Egon Frid (V)	Nej
	Ersättare för Evalena Öman (V)	
104	Erik Kyrkander (V)	Nej

145	Ulla Nathorst Westfelt (D)	Nej
	Ersättare för Martin Wannholt (D)	
146	Mariette Risberg (D)	Nej
147	Georg de Laval (D)	Nej
	Ersättare för Thomas Hedberg (D)	
148	Marianne Berntsson (D)	Nej
149	Joakim Rosdahl (D)	Nej
73	Yvonne Stafren (SD)	Ej röstat
105	AnnaSara Perslow (C)	Ej röstat
	Ersättare för Emina Music (C)	
75	Martin Johansson (-)	Frånvarande

Samordningsförbundet
Insjöriket

Styrelseprotokoll

Diarienummer

Samordningsförbundet Insjöriket:
Plats: Teams
Datum: 2022-02-04

Ordförande

Anita Almqvist (L), Mölndals stad

Vice ordförande

Sofia Sandängers, Försäkringskassan

Övriga ledamöter

Kent Lagrell, (M) Västra Götalandsregionen

Fredrik Skoglund, Arbetsförmedlingen

Ersättare

Tomas Angervik, (S), Mölndal stad

Anna Strand (C), Partille kommun

Maria Kornevik Jakobsson (C), Härryda kommun

Anette Ryberg, Försäkringskassan

Övriga deltagare: förbundschef Annika Ruys-Hagberg, biträdande förbundschef Melina Myrbäck.

Meddelat förhinder: Christian Eberstein, Lerums kommun

Frånvarande: Daniel Filipsson (M), Alingsås kommun, Eva Hallberg, Arbetsförmedlingen

Justeringsdag:

Melina Myrbäck
Sekreterare

Justerare: Maria Kornevik Jakobsson Justerare: Fredrik Skoglund

§ 1137 Sammanträdet öppnas

Inför öppnandet av mötet kommer styrelsen överens om att mötet kan hållas helt digitalt utifrån att flera ordinarie ledamöter har Covid.

Beslut:

Att sammanträdet öppnas och att mötet hålls digitalt

§ 1138 Val av justerare

Styrelsen föreslår att Maria Kornevik och Fredrik Skoglund utses till justerare

Beslut:

Att utse Maria Kornevik och Fredrik Skoglund till justerare

§ 1139 Fastställande av dagordning

Beslut:

Att fastställa dagordningen enligt förslag

§ 1140 Information årsrapport **arbetsmaterial**

Beslut:

Att informationen om årsrapporten läggs till handlingarna

§ 1141 Information verksamhetsdokument 2022

Beslut:

Att informationen om verksamhetsdokumentet läggs till handlingarna

§ 1142 Justering av tidigare beslutad budget

Ekonomistyrningsverket och Jordbruksverket har beslutat att inte begära återkrav av projektmedel utifrån de ytterligare underlag som presenterats av kansliet gällande Leaderprojektet KAF. Detta positiva besked har inneburit behov av vissa justeringar i den budget som beslutades om på novembermötet. Posten utvecklingsarbete har dubblerat och posterna kompetensutveckling och uppföljning och utvecklingsarbete har ökat. Det beräknade egna kapitalet vid årets slut beräknas landa på en miljon i stället för 500 000.

Beslut: Att fastställa den justerade budgeten

§ 1143 Information Intern kontrollplan

Beslut:

Att lägga informationen till handlingarna

§ 1144 Handlingsplan jämställdhet

I dagsläget tas beslut en gång om året. Presidiet föreslår att den tas upp för beslut vartannat år i stället.

Beslut:

Att anta handlingsplanen samt att den ska upp till beslut vartannat år.

§ 1145 Policy kränkande särbehandling

I policyn är det oklart vem närmaste chef är. Kansliet får i uppdrag att justera detta och skicka ut nytt underlag till styrelsen.

Handlingen föreslås gälla tills vidare och lyftas för översyn vartannat år.

Beslut:

Att anta policyn med tillägg om vilken chef man hänvisar till samt att den lyfts för översyn vartannat år.

§ 1146 Rapport från finansierade verksamheter samt ekonomisk uppföljning. Kort dragning om justeringar i arbetssättet för Balder

Utifrån läget med lång kö till Balder och ett i dagsläget brett uppdrag i samband med svårigheter att låna i personal från parterna kommer Balder genomföra en justering av processen som presenteras på mötet. Den innebär i korthet: tydligare fokus på aktiverande insatser och kortare tid i insats. Förväntad effekt är ett tydligare uppdrag, ökat fokus på prerehabiliterande insatser och att verksamheten är en del av den arbetslivsinriktade rehabiliteringen och utgör inte hela processen. Vidare förväntas individerna i högre utsträckning avslutas mot fortsatt rehabilitering och en mindre del kommer avslutas mot arbete och studier. Förväntad effekt är också en högre grad av samverkan med ordinarie myndigheter.

Svårigheten att låna personal till förbundet berör inte bara Insjöriket utan det är flera förbund som upplever samma problem

Beslut:

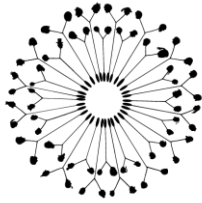
Att lägga informationen till handlingarna

§ 1147 Jämförelse av utförandet av insatser Samordningsförbundet Sjuhärad kontra Samordningsförbundet Insjöriket

Det är svårt att jämföra två förbund rakt av då kontexten oftast ser väldigt olika ut. I underlag jämförs olika enheter (antal och procent). Underlaget justeras och skickas ut till styrelsen på nytt.

Beslut:

Att underlaget justeras och informationen läggs till handlingarna

Samordningsförbundet
Insjöriket

§ 1148 Risk- och konsekvensanalys – medskick från 2021

Frågan lyfts utifrån en tidigare diskussion i styrelsen om behov av en uppdatering av Risk- och konsekvensanalys.

Förbundschef presenterar en modell för risk och konsekvensanalys som används på flera andra förbund. Modellen aktualiseras vid behov

Beslut:

Att informationen läggs till handlingarna

§ 1149 Nominering NNS

NNS har inför det kommande årsmötet i april bett förbunden att komma in med nomineringar till NNS styrelse senast sista februari 2022. Aktuella för nominering är ordinarie ledamöter från kommunen och regionen.

Endast ordinarie ledamöter från politiken kan nomineras. Styrelsen har i dagsläget ingen som finner möjlighet att anta uppdraget.

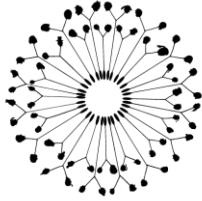
Beslut:

Styrelsen beslutar att inte nominera någon till NNS under 2022

§ 1150 Informationspunkt förbundschef

- Tilldelningsbeslut från Västra Götalandsregionen
- Pay-off utvärdering från projekt Respondere för kännedom, dragning av projektet på styrelsemötet i mars
Styrelsen ger presidiet i uppdrag att bedöma om det finns utrymme för punkten vid nästa styrelsemöte. Om det är många punkter som ska avhandlas skjuts denna information på framtiden.
- Projekt Mentorskap avslutad, slutredovisning/utvärdering se bilaga
- Våldsprojektet fortsätter
- Dialog med socialcheferna
Kansliet träffar socialcheferna två gånger per termin för att informera om vad som händer inom förbundet och hur styrelsen hanterar att två kommuner begärt utträde. Man har kommit fram till att kalla till beredningsgrupp under våren. Förbundet har ingen fast beredningsgrupp utan kallar beredningen utifrån frågan som ska lyftas. Det har gjorts flera försök tidigare att ha en fast beredningsgrupp utan framgång.
- Digitalisering av diariet

§ 1151 Sammanträdet avslutas

Samordningsförbundet
Insjöriket

Kommande möten:

Ordinarie styrelsemöten:

220204 kl 13.30-16.30

220318 kl 13.30-16.30

220401 kl 12.30-16.00 styrelsens arbetsdag med Margareta Ivarsson

220610 kl 13.30-16.30

220923 kl 13.30-16.30

221118 kl 13.30-16.30

Medlemsmöte:

220515 kl 13-15

Nyhetsbrev/informationspunkt Kultur och fritid 220309

Vid varje nämndmöte kommer någon del av Kultur och Fritidsverksamheten att presenteras. Underlaget kommer att biläggas till handlingarna inför mötet.

För att skapa ökad inblick i verksamheten och lyfta fram särskilda satsningar, projekt eller delar av Kultur och fritidsverksamheten så kommer ett underlag att finnas tillgängligt för välfärdsnämnden. Innehållet har till syfte att skapa en fördjupad kunskap eller skapa en medvetenhet om någon del eller process.

I det här nyhetsbrevet finns två länkar till sidor som beskriver delar av kulturverksamheten för unga i kommunen. Under sportlovet erbjöds unga en stor mängd aktiviteter i hela kommunen. Barn och unga är prioriterade på olika sätt inom kultur och fritidsverksamheten. Inom kulturverksamheten sker det bland annat genom att skapa goda förutsättningar för unga att inspireras och vara med och skapa kultur som är relevant för dem. Unga ska ha samma tillgång till våra hus, utrymmen och ytor att vara delaktiga och ha inflytande över verksamheten.

I mars nyhetsbrev lyfter vi Härryda kommuns medverkan i den internationella dansfestivalen <https://www.stepfestival.se/evenemang/>

Med stor stolthet inleder vi festivalen genom invigning som kommer att äga rum i Mölnlycke Kulturhus.

Landvetter kulturhus har ett stort fokus på delaktighet och inflytande av och med unga. På <https://kultur.harryda.se/landvetters-kulturhus/av-och-for-unga.html> går det att läsa mer om de olika delarna. Bland annat är ansökan nu öppen för unga att söka feriejobb till sommaren.

Sanna Eskilsson Juhlin

Verksamhetschef Kultur och fritid

Läs mer på harryda.se
För mer information, kontakta:

Läs mer på harryda.se
För mer information, kontakta:

Sammanträdesdatum
2022-02-01

Sida 1 (15)

Plats och tid	Rådasjön/Distanmöte Microsoft Teams, kl. 16.30-18.45
Ledamöter	Oskar Sköld (S), ersätter ordförande Ronny Sjöberg (C) Katarina Kasperson, vice ordförande Karin Wickman (M) Inger Axelsson (KD) Ros-Marie Sädås (MP) Birgitta Garnemark Göran Fohlin Katarina Lindström Eva Sördal Åsa Gunnarsdotter Jenny Bramstång Kjell Jansson
Övriga närvarande	Kersti Lagergren § 1 Birgitta Berntsson § 1 Gunilla Wathne § 1 Leif Bengtsson § 1 Tord Gustavsson § 1 Agneta Ehrenborg § 1 Matilda Svenning, stadsarkitekt på sektorn för samhällsbyggnad § 1 Ingegerd Helén (S), ordförande för revisorerna §§ 1-2 Ulrika Aebeloe, utvecklingsledare folkhälsa § 3 Carina Fransson, verksamhetschef för hälsa och bistånd § 4 Lena Lager, sektorschef för socialtjänst § 5 Milyon Tekle-Haile, sekreterare i pensionärsrådet Emelie Ivarson, kommunsekreterare
Sekreterare	_____ Emelie Ivarson
Ordförande	_____ Oskar Sköld
Justerande	_____ Birgitta Garnemark

Utses att justera	Birgitta Garnemark
Justeringens plats och tid	Kommunhuset i Mölnlycke, 2022-02-24, kl. 14.00
Protokollet omfattar	§§ 1-11
Förvaringsplats för protokollet	Kommunkansliet, arkiv

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

§ 1

Information om Landvetter stadsbyggnadsstudie

Pensionärsrådet deltar i ärendet.

Matilda Svenning, stadsarkitekt på sektorn för samhällsbyggnad informerar om stadsbyggnadsstudien i Landvetter.

Organisationerna lämnar följande synpunkter:

- Nivåskillnader och val av material på gångvägar är viktiga aspekter för framkomlighet med rullstol, permobil och för den som är blind.
- Det är positivt att lekplatser planeras in, men det är även viktig att aktivera vuxna och äldre. Utomhusgym är ett förslag, då dessa är lättillgängliga och ett bra alternativ i dessa tider när man inte vill gå in och trängas i ett gym.

Rådet för funktionshinderfrågors behandling

Rådet för funktionshinderfrågor noterar informationen och organisationernas synpunkter.

Rådet för funktionshinderfrågor delges presentationen med protokollet.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

§ 2

Information från revisorerna

Ingegerd Helén (S), ordförande för revisorerna informerar om revisorernas arbete under 2021.

Kommunfullmäktige kontrollerar att den kommunala verksamheten sköts på ett korrekt sätt och för detta arbete utser fullmäktige revisorer. Revisorerna är oberoende och granskar objektivt och självständigt kommunens alla verksamheter samt prövar om de bedrivs enligt god revisionssed:

- Om verksamheten sköts ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.
- Om räkenskaperna är rättvisande.
- Om den interna kontrollen är tillräcklig.
- Om man tillstyrker ansvarsfrihet för årets verksamheter.

I uppdraget ingår också att granska de kommunala bolagen och den kommunala stiftelsen.

Revisorerna är en del av den offentliga verksamheten, med samma krav på tillgänglighet och insyn som andra myndigheter, och strävar efter öppenhet och tillgänglighet i sitt arbete.

Revisionernas rapporter finns på harryda.se.

Organisationerna lämnar följande synpunkt:

- Organisationerna efterfrågar att revisorerna granskar funktionsstödsboenden och boendestödet i revision framöver.

Rådet för funktionshinderfrågors behandling

Rådet för funktionshinderfrågor noterar informationen och organisationernas synpunkt.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

§ 3

Uppföljning av kommunernas arbete med tillgänglighet

Ulrika Aebeloe, utvecklingsledare folkhälsa, informerar om Myndigheten för delaktighets uppföljning och redogör för resultatet från enkäten för Härryda kommun 2021.

Varje år följer Myndigheten för delaktighet upp offentliga aktörers arbete med tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Syftet är att bidra till ett mer tillgängligt samhälle som är användbart för alla oavsett förutsättningar och behov.

Uppföljningen görs genom enkäter som skickas ut till samtliga myndigheter, kommuner och regioner. Frågorna rör det strategiska och övergripande arbetet med funktionshinderfrågor. Det handlar om tillgänglighet inom områdena verksamhet, lokaler samt information och kommunikation. Uppföljningen erbjuder också stöd för utvecklings- och förbättringsarbete.

Rådet för funktionshinderfrågors behandling

Rådet för funktionshinderfrågor noterar informationen.

Rådet för funktionshinderfrågor delges presentationen med protokollet.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

§ 4

Information från förvaltningen

Carina Fransson, verksamhetschef för hälsa och bistånd informerar om samsjuklighetsutredningen som ska föreslå hur samordnade insatser när det gäller vård, behandling och stöd kan säkerställas för barn, unga och vuxna personer med samsjuklighet i form av missbruk och beroende och annan psykiatrisk diagnos eller närliggande tillstånd.

Rådet för funktionshinderfrågors behandling

Rådet för funktionshinderfrågor noterar informationen.

Rådet för funktionshinderfrågor delges presentationen med protokollet.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

§ 5

Information om Attendos boende i Mölnlycke

Lena Lager, sektorschef för socialtjänst informerar och svarar på frågor.

Organisationerna lämnar följande synpunkter:

- Det är viktigt att utgå från individuella behov samt ta hänsyn till känslor, som ensamhet och oro, som kan uppstå när personer med demens flyttar till en ny miljö. En del personer som inte är så sjuka, har hittat stimulans i att umgås och samtala med varann och det är viktigt att ta till vara på.
- Organisationerna efterfrågar studiebesök på Attendo.

Rådet för funktionshinderfrågors behandling

Rådet för funktionshinderfrågor noterar informationen och organisationernas synpunkter.

Rådet för funktionshinderfrågor delges presentationen med protokollet.

Signatur justerande

Utdragsbestyrkande

§ 6

Rådet för funktionshinderfrågors årsrapport 2021

Rådet för funktionshinderfrågor sammanställer i slutet av året en årsrapport om rådets arbete. Årsrapporten delges kommunstyrelsen och välfärdsnämnden. Rapporten innehåller bland annat:

- Ärenden som rådet har lyft under året.
- Ärenden rådet har lämnat synpunkter på.
- Ärenden rådet har fått information om.

Rådet för funktionshinderfrågors behandling

Rådet för funktionshinderfrågor noterar informationen.

Rådet för funktionshinderfrågor godkänner rådets årsrapport 2021.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

§ 7

Bemötande- och tillgänglighetspriset

I § 15/2014 beslutade kommunstyrelsen att instifta ett årligt tillgänglighetspris till personer som arbetar med att motverka funktionshinder i samhället. Kommunfullmäktige beslutade i § 97/2017 att ändra namn på tillgänglighetspriset till bemötande och tillgänglighetspris.

I Härryda kommun finns personer som engagerar sig i frågor som berör funktionsnedsatta och arbetar för att motverka funktionshinder i samhället. Dessa personer gör ett värdefullt arbete för kommunens invånare och föreslås uppmärksammas genom ett pris som årligen delas ut.

Nomineringen av priset sker till rådet för funktionshinderfrågor. Rådet får i uppdrag att föreslå mottagare av priset samt lämna förslaget tillsammans med motivering till välfärdsnämndens sammanträde den 6 april. Välfärdsnämnden ska utse mottagare av priset vid sammanträdet i april och priset på 5000 kr samt diplom delas ut på nationaldagsfirande den 6 juni.

Rådet för funktionshinderfrågors behandling

Rådet för funktionshinderfrågor noterar informationen.

Rådet för funktionshinderfrågor utser Göran Fohlin, Birgitta Garnemark och Katarina Kaspersson att ta emot inkomna nomineringar, föreslå mottagare och därefter delge rådet förslag på mottagare av årets bemötande och tillgänglighetspris på rådets sammanträde den 4 april 2022.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

§ 8

Instruktion för rådet för funktionshinderfrågor

Kommunstyrelsen beslutade den 18 november 2021 § 418 att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag på ändringar i *Instruktion för rådet för funktionshinderfrågor* i enlighet med rådets synpunkter. Instruktionen fastställas av kommunstyrelsen.

Emelie Ivarson, kommunsekreterare, presenterar förslag på ändringar utifrån rådets synpunkter i protokoll från den 24 maj 2021 § 23 samt den 6 mars 2019 § 2.

Rådet för funktionshinderfrågor önskar ytterligare samråd på nästa sammanträde den 4 april.

Synpunkter skickas till emelie.ivarson@harryda.se inför sammanträdet den 4 april.

Rådet för funktionshinderfrågor lämnar följande synpunkter:

- Synskadades riksförbund (SRF) Mölndal-Härryda-Partille bör bytas till Synskadades riksförbund (SRF) Göteborg-Härryda.
- Det heter inte Handikappades Riksförbund utan bara DHR Mölndal-Härryda.
- Västra hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) bör tas bort, alternativt kan de som sitter i HSN från Härryda kommun delta på rådets sammanträden.
- Formuleringen ”Organisationerna representeras av 1-2 ledamöter från respektive organisation” är bättre än ”Organisationerna utser 14 ledamöter från följande organisationer”.
- Bra med formuleringen ”Ytterligare två ledamöter från andra organisationer som verkar för personer med funktionsnedsättning, som inte benämns ovan, kan ges möjlighet till representation i rådet.”
- Ledamöter från pensionärsrådet borde kunna adjungeras till rådet för funktionshinderfrågor.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Rådet för funktionshinderfrågors behandling

Rådet för funktionshinderfrågor noterar informationen samt rådets synpunkter.

Rådet för funktionshinderfrågor delges presentationen med protokollet.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

§ 9

Val av ledamot (Riksförbundet Hjärtlung Mölndal-Härryda-Partille)

Rådet för funktionshinderfrågor noterade den 18 oktober 2021 § 39 att Riksförbundet Hjärtlung Mölndal-Härryda-Partille skulle kunna ges möjlighet att representeras i rådet för funktionshinderfrågor.

Riksförbundet Hjärtlung Mölndal-Härryda-Partille har beslutat att utse Kjell Jansson som organisationens ledamot i rådet för funktionshinderfrågor.

Rådet för funktionshinderfrågors behandling

Rådet för funktionshinderfrågor noterar Riksförbundet Hjärtlung Mölndal-Härryda-Partilles val av ny ledamot, Kjell Jansson.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

§ 10

Rapport från kommunstyrelsen och välfärdsnämnden

Oskar Sköld (S) informerar om att kommunstyrelsen haft sammanträde den 16 december 2021 och den 13 januari 2022 samt att välfärdsnämnden har haft sammanträde den 15 december 2021 och den 12 januari 2022. Nedan finns ett urval av ärenden som kan vara av intresse för rådet för funktionshinderfrågor.

Protokoll och handlingar från kommunstyrelsen och välfärdsnämnden finns på www.harryda.se.

Kommunstyrelsen den 16 december 2021

- § 446 Redovisning av uppdrag om översyn av medborgarförslag
- § 447 Ekonomisk månadsuppföljning för kommunstyrelsen per oktober 2021
- § 448 Uppdrag att upprätta detaljplan för Assmundtorp 2:9 m.fl., ishall och travelpark m.m.
- § 449 Uppdrag att upprätta detaljplan för Landvetter södra etapp 1
- § 450 Uppdrag att upprätta detaljplan för Företagsparken etapp III
- § 455 Lokal trafikföreskrift om laddplats på Metallvägen

Kommunstyrelsen den 13 januari 2022

- § 5 Information om pågående arbete med översyn av seniorerbjudanden (65+)
- § 12 Svar på motion om ordningsvakter och utökad trygghet
- § 13 Lokal handlingsplan för suicidprevention 2022 – 2025
- § 14 Svar med anledning revisorernas granskning av fastighetsunderhåll
- § 15 Begäran om startbesked för trygghetshöjande åtgärder på Rävlandaskolans skolgård

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

§ 17 Uppmaning till kollektivtrafiknämnden gällande översyn av Västtrafiks zonindelning och taxor

Välfärdsnämnden den 15 december 2021

§ 311 Uppföljning av arbetet med övergång och samverkan mellan och inom skolformer

§ 312 Rapportering av avtalsuppföljning av externa utförare enligt LSS

§ 313 Redovisning av lokal handlingsplan psykisk hälsa

§ 314 Kvalitetsgranskning studieavbrott inom kommunal vuxenutbildning i Härryda kommun

§ 315 Information om införandet av ny servicegaranti för sektorn för socialtjänst

§ 320 Yttrande till Västra Götalandsregionen över förslag om Hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande överenskommelser samt yttrande till Västra Götalandsregionen över förslag om Färdplan – länsgemensam strategi för god och nära vård

§ 323 Principer för fördelning av extra bidrag till föreningar under 2022 med anledning av covid-19

Välfärdsnämnden den 12 januari 2022

§ 4 Revisorernas uppföljande granskning av samverkan mellan socialtjänst samt förskola respektive grundskola

§ 5 Svar på motion om en äldreomsorgsplan för Härryda kommun

§ 8 Årshjul för ledning och styrning samt årsplan för välfärdsnämnden 2022

Rådet för funktionshinderfrågors behandling

Rådet för funktionshinderfrågor noterar informationen.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

§ 11

Delgivningar

- Protokoll från pensionärsrådets sammanträde den 8 december 2021.
- Anhörigstöd vårprogram 2022.

Rådet för funktionshinderfrågors behandling

Rådet för funktionshinderfrågor noterar informationen.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Anteckningar ungdomsråd 1 februari 2022

Tid: 14.00-16.00

Plats: Teams

Nr	Ärende	Beslut
1.	Mötet öppnas	Mötet öppnades.
2.	Förra mötets protokoll	Inga kommentarer kring förra mötets protokoll.
3.	Godkännande av dagordning	Dagordningen godkändes.
4.	Uppföljning av politiska inriktningsmål	<p>Öka tryggheten i samhället</p> <p>Per-Arne Larsson (sektorschef för teknik och förvaltningsstöd) och Per Mood (säkerhetschef) presenterade hur kommunen ska jobba med det politiska inriktningsmålet att öka tryggheten i samhället. Nya insatser är ordningsvakter i Mölnlycke och Landvetter centrum. Man har också skickat in en ansökan om att få ha kamerabevakning med identifierande kameror på fem skolor (Fagerhult, Landvetter, Ekdala, Djupedal och Furuhäll). Man jobbar även med ansökan för att sätta upp kameror i Mölnlycke och Landvetter centrum.</p> <p>Diskussionsfrågor: Vad innebär otrygghet för dig? I vilka situationer känner du dig otrygg?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hindås upplevs som en otrygg plats, skulle önska säkerhetsåtgärder även där. - Otrygghet vid bussterminalerna. - Önskemål om lampor i ytterområdena. - Det sker mycket skadegörelse på Rävlandaskolan – varför ingen kameraövervakning där? Per-Arne svarar att kommunen har bestämt en annan satsning där i form av ombyggnation av skolgården i samarbete med eleverna.

		<p>Ungdomsledamöterna ombeds att ta med sig trygghetsfrågan till respektive elevråd och återkoppla under nästa förmöte.</p> <p>Höja kunskapsresultaten i grundskolan</p> <p>Paula Palmdahl (verksamhetschef för grundskolan) presenterar hur kommunen planerar att arbeta för att höja kunskapsresultaten i grundskolan.</p> <p>Prioriterade mål att arbeta med:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Likvärdig bedömning - Goda lärmiljöer för alla elever - Elevhälsan närmre arbetslagen - Ökad studiero - Pandemin? <p>Det är också viktigt att arbeta vidare med:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Att lärarna ska vara utbildade och behöriga - Stöd och hjälp till alla elever - Motverka stress, press och psykisk ohälsa <p>Frågor från ungdomarna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hur lockar vi kompetenta lärare till skolan? <p>Paula svarar att viktiga komponenter är lön, god arbetsmiljö, utveckling och att lyfta om skolan jobbar efter någon särskild metod. Tips från ungdomarna är att marknadsföra brett och att särskilt marknadsföra gentemot elever på lärarhögskolan.</p>
5.	Återkoppling	<p>Kollektivtrafikenkäten</p> <p>Sammanställningen av enkätresultaten har lämnats till Västtrafik. Västtrafik har haft ett första möte med ungdomar från ungdomsrådet, den 17 december. De tog till sig att de behöver ha en ungdomspanel som referensgrupp. Vi kommer bjuda in dem till nästa ungdomsråd den 18 mars för att diskutera frågorna vidare.</p> <p>Arbetsgrupper (psykisk hälsa, ANDTS, Agenda 2030 med fokus på klimatfrågor)</p> <p>Arbetsgrupperna jobbar vidare med sina områden, har ingenting att lyfta på dagens möte.</p> <p>IT infrastruktur</p> <p>Infrastrukturen gällande IT togs upp under förra ungdomsrådet. Vi beslutade under förmötet att avvakta med frågan till nästa möte.</p>

		<p>LUPP-workshop</p> <p>Maija går igenom rapporten från LUPP-workshopen (bifogas med anteckningarna). Nästa steg är att kommunens olika sektorer funderar över hur de kan arbeta vidare utifrån resultatet. De politiska frågorna skickas till Maria Kornevik som i sin tur skickar dem vidare till partiernas gruppleddare.</p>
6.	Årsrapport 2021	Inga kommentarer gällande ungdomsrådets årsrapport 2021. Den kommer nu skickas vidare till kommunstyrelsen och välfärdsnämnden.
7.	Kick off för ungdomsledamöterna	Kristian och Maija föreslår att vi har en kick off för ungdomsledamöterna som en nystart efter pandemin. Det blir ett tillfälle för oss att träffas och skapa relationer och diskutera hur vi vill jobba framöver. Vilka ungdomar är intresserade av att planera kick off:en? Anton och Nicky är intresserade. Om någon mer är intresserad, anmäl ert intresse till Kristian eller Maija.
8.	Mötet avslutas	Mötet avslutades.

Närvarande:

Politiker:

Per Vorberg (M)
Patrik Linde (S)
Siw Hallbert (S)
Richard Rosengren (M)
Anita Anger (L)
Inger Axelsson (KD)
Johannes Backlund (SD)
Maria Kornevik Jakobsson (C) (vice ordförande)

Ungdomsledamöter:

Julius Ekelin (ordförande)
Oskar Gahrn
Elin Hernandez Karlsson
Vilma Jansson
Anton Lindelöf
Nicky Andersson
Julia Lann
Linus Sander
Amelia Germgård
Sandra Leimar

Tjänstepersoner:

Kristian Wintelycke
Börje Persson
Niclas Lindberg
Paula Palmdahl
Päivi Malmsten
Sanna Ingelstam Duregård
Maija Grotteborn
Per-Arne Larsson (punkt 4)
Per Mood (punkt 4)

Protokollet från ungdomsrådet den 1 februari 2022 godkänns härmed av:

Julius Ekelin, ordförande

Maija Grotteborn, sekreterare

Maria Kornevik Jakobsson, justerare

LUPP-workshop

Härryda kommun 2021

En sammanställning av ungdomars tankar och åsikter utifrån LUPP-enkäten 2020 samt LUPP-workshopen 29 november 2021

Text: Maija Grotteborn,
Verksamhetsstöd UKF

INNEHÅLL

Inledning	3
Deltagande skolor	3
Fritid	5
Vad vill unga göra på fritiden?	5
Vad innebär en trygg och meningsfull fritid?	5
Inflytande och förtroende	7
Vad lägger unga i begreppet inflytande?	7
Hur kan vi öka ungas delaktighet?	7
På vilket sätt vill unga uttrycka sin åsikt?	8
Hur kan vi höja förtroende för vuxna?	8
Hälsa och trygghet	10
Vad är trygghet för ungdomar?	10
Var i centrum och i kollektivtrafiken är ungdomar otrygga? Vad kan vi göra för att öka tryggheten där?	10
Var är det som gör ungdomar stressade? Vad kan vi göra för att minska den stressen?	10
Bilaga	12
Punktlista med synpunkter och åtgärdsförslag	12

INLEDNING

LUPP står för Lokal UPPföljning av ungdomspolitiken och är en enkät som MUCF (myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor) skapat som innehåller en mängd frågor som berör områdena fritid, skola, hälsa, trygghet, samhälle och demokrati, arbete samt framtid. Enkäten genomförs av elever i årskurs 8 samt ungdomar i år 2 på gymnasiet. I Härryda kommun har enkäten genomförts åren 2013, 2017 samt 2020. Planen är att den ska genomföras var tredje år för att kunna följa upp resultaten över tid.

Hösten 2021 genomfördes en workshop där ungdomar fick träffa kommunpolitiker och diskutera på förhand bestämda fokusfrågor och komma med synpunkter och åtgärdsförslag kring dessa.

Efter att kommunen fått ta del av LUPP-rapporten presenterades resultatet för kommunens olika sektorsledningarna och de fick i sin tur komma med förslag på fokusfrågor. Vilka frågor som sedan skulle tas upp beslutades av ungdomsrådets arbetsgrupp som under hösten 2021 jobbade med att planera workshopen. Följande frågor beslutades bli workshopens fokusfrågor:

Fritid

- Vad vill unga göra på fritiden?
- Vad innebär en meningsfull och trygg fritid?

Inflytande och förtroende

- Vad lägger unga i begreppet inflytande?
- Hur kan vi öka ungas delaktighet?
- På vilket sätt vill unga uttrycka sin åsikt?
- Hur kan vi höja förtroendet för vuxna?

Hälsa och trygghet

- Vad är trygghet för ungdomar?
- Var i centrum och i kollektivtrafiken är ungdomar otrygga? Hur kan vi göra för att öka tryggheten där?
- Vad är det som gör ungdomar stressade? Vad kan vi göra för att minska stressen?

Samtliga senareskolor i kommunen samt Hulebäcksgymnasiet och Fridagymnasiet fick frågorna till sina elevråd för att de skulle diskuteras där och i klassråden.

Representanter från elevråden bjöds in till workshopen för att föra fram sina och sina klasskompisars åsikter i frågorna.

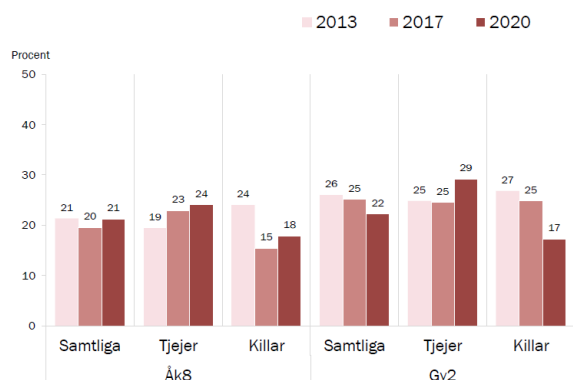
På grund av den rådande Coronapandemin fick kommunen med kort varsel tänka om och istället genomföra workshopen digitalt. Detta gjorde förmodligen att det blev färre antal deltagare än väntat. Slutligen deltog 36 ungdomar, sju politiker samt tio sekreterare. Deltagarna delades in i grupper där en ungdom från ungdomsrådet var samtalsledare och en tjänsteperson var sekreterare. Följande material är en bearbetning av de dokumenterade diskussionerna samt av resultatet från LUPP-enkäten 2020. Fokusområdenas teman fungerar som rubriker i sammanställningen och på slutet finns åtgärdsförslagen samlade för att kunna ge en snabb överblick. Materialet kan med fördel användas av både politiker, tjänstepersoner och skolor för vidare diskussioner.

Deltagande skolor

Elever som deltog i workshopen var från årskurs 7 och uppåt från Båtsmansskolan, Landvetterskolan, Djupedalsskolan, Rävlandskolan, Önerödsskolan,

Ekdalaskolan, Fridaskolan samt
Hulebäcksgymnasiet. Stort tack för ert
deltagande!

FRITID

I LUPP-enkäten 2020 svarade drygt 20% av ungdomarna att det finns för lite att göra på fritiden.

Vad vill unga göra på fritiden?

Under workshopen uppgav många att de under fritiden vill ta en paus från skolan och menar att för mycket tid går åt till studier.

”Skolan begränsar fritiden.”

Ungdomarna vill ha fritidsaktiviteter nära bostaden och några påpekade att det saknas aktiviteter i kommunens ytterområden. Kostnaden för aktiviteter togs också upp som ett problem.

”Jag vill ha fritidsaktiviteter som inte kostar så mycket, alla har inte råd med dyra aktiviteter”.

”Busskort till alla så att alla kan ta sig till platser där aktiviteter finns, alla kan inte bli körda.”

Många lyfte också upp att de tycker att fritidsgårdarna erbjuder bra och billiga aktiviteter och att kommunen bör ha fler sådana. Fritidsgårdarna lyftes fram som ett tryggt och bra ställe där ungdomar kan umgås med sina vänner utan krav men ändå med närvaro av trygga vuxna.

”Vi önskar platser som inte är begränsade till öppettider och som har en blandning av vuxennärvaro och frihet från vuxna.”

Ungdomarna efterfrågade mer aktiviteter utan prestationskrav. I LUPP-enkäten föreslogs en fritidsgård utomhus.

”Det skulle vara kul om det fanns en fritidsgård man kan vara ute på under sommaren, med typ basketplan, bänkar, fotboll eller pingis.”

Under diskussionerna framkom det att många vill umgås med sina vänner under avslappnade former och att ungdomar inte bara vill ha fritidsaktiviteter utan också ”fri tid” för återkoppling och återhämtning. De menade att fritidsaktiviteterna också tar mycket tid från den fria tiden.

Både i enkäten och under workshopen nämnde flera ungdomar att de önskar en simhall i kommunen och även en basketplan.

Vad innebär en meningsfull och trygg fritid?

Ungdomarna efterfrågade tillgång till trygga vuxna. Samtidigt som många uppgav att de ”hänger utomhus” är det utomhus som otryggheten verkar vara som störst.

”Ungdomsgång gör att det känns otryggt att röra sig ute. Det är otryggt när alla affärer stängt och det inte finns några vuxna i närheten.”

”Att ha ställen att vara på inomhus, idag hänger man ofta utomhus.”

”Bättre skyltar och ljus till och från mötesplatserna.”

”En trygg fritid innebär att det finns vuxna man kan lita på i närheten. T.ex. att man kan lita på fritidsgårdens personal.”

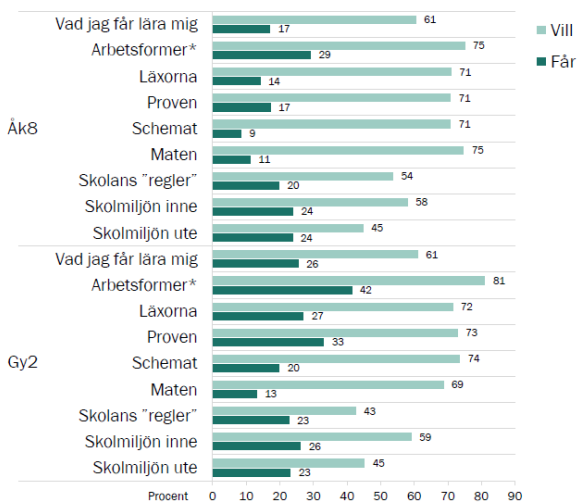
Aktiviteterna i sig kan också skapa en stress och det är viktigt att ungdomar själva får välja sina fritidsaktiviteter för att de ska upplevas som positiva.

”Ibland kan även aktiviteterna skapa stress och press och då är det lätt att man slutar.”

”En meningsfull fritid kan innebära att man själv får välja hur man vill ta vara på tiden. Självbestämmande.”

INFLYTANDE OCH FÖRTROENDE

Diagrammet visar hur många procent som *vill* vara med och påverka i olika frågor (de ljusa staplarna) respektive hur många procent som anser att de *får* vara med och påverka (de mörka staplarna). Inflytandegapet är stort, särskilt gällande schema och skolmat.

Vad lägger unga i begreppet inflytande?

”Inflytande är vad man kan göra för att påverka.”

”Få människor att lyssna på ens åsikter och respektera dem. Få vara med och tänka och tycka om saker man tycker är dåligt eller bra.”

Ungdomarna upplevde att det är svårt att ha inflytande när de inte känner att det finns något äkta intresse från andra sidan att ta emot deras åsikter och synpunkter.

”Lättast i sammanhang där jag vet att det finns ett intresse av att jag ska påverka.”

”Elevernas åsikter känns inte prioriterade i skolan, det finns inte tid och rektorn går ifrån elevrådet när det gått en kvart.”

”Klass- och elevråd kan inte påverka skolan eller utbildningen, de får inte möjlighet till det och då försvinner engagemanget.”

Ungdomarna efterfrågade också kunskaper i hur de kan vara med och påverka. Många vill påverka men de vet inte hur de ska gå tillväga.

”Skolan brister i att förmedla hur man kan vara delaktig i samhället, politiskt eller inom skolan.”

Hur kan vi öka ungas delaktighet?

Flera ungdomar sa att vuxna saknar intresse för ungas åsikter och att det saknas respekt, många nedvärderar deras åsikter, menade ungdomarna. De bad vuxna att ge unga utrymme i debatter och att ta deras åsikter på allvar.

”Låt unga delta, ge dem utrymme att få fram sina åsikter och tankar. Tänk inte så mycket på vem som är barn och vem som är vuxen.”

Ungdomarna menade att i takt med att de märker att deras åsikter kan leda till förändringar ökar också deras engagemang för olika frågor. Det är också viktigt att vuxna lyckas väcka ungdomarnas intresse, bland

annat genom att ge lätt och kortfattad information för att sedan bjuda in till dialog.

För att öka engagemanget i skolarbetet efterfrågade ungdomarna mer inflytande i undervisningen.

”Låt unga ha mer inflytande i undervisningen, det blir roligare och mer meningsfullt om det är intressant och lärorikt.”

Ungdomarna menade att det skiljer sig mycket åt mellan olika lärare, det är upp till varje lärare hur mycket inflytande de vill ge eleverna.

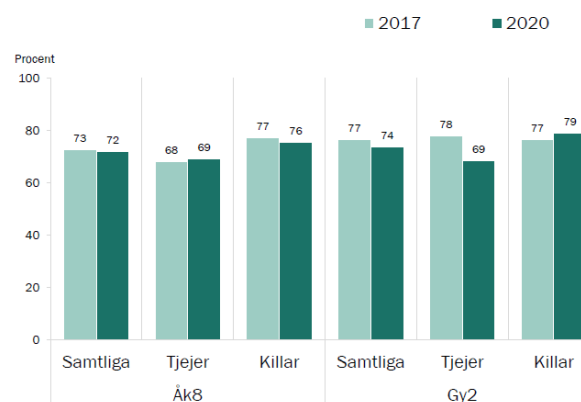
De är också viktigt att möta unga där unga redan finns och känner sig trygga, till exempel i skolan eller på Instagram eller Snapchat.

Att marknadsföra var och hur unga kan göra sina röster hörda är av stor betydelse för att öka ungas delaktighet. Ungdomar vill gärna föra fram sina åsikter men de vet inte hur de ska gå tillväga.

På vilket sätt vill unga uttrycka sin åsikt?

Hur önskar då unga själva uttrycka sina åsikter? De menade att de i första hand behöver få vetskap om hur de ska gå tillväga men om de får välja metod själva är det många som säger att de föredrar anonyma enkäter. Då får alla möjlighet att säga vad de tycker, det är enkelt och det ger många svar. Många nämnde också samtal i skolan, sociala medier man redan använder, klassråd och elevråd. Andra förslag var namninsamlingar, uttryck via konst, möjlighet att mejla direkt till politiker och förslagslappar till läraren.

Hur kan vi höja förtroendet för vuxna?

Drygt 70% anger att de har ganska stort eller stort förtroende för vuxna. Hur skulle vi kunna höja den siffran?

Ungdomarna menade att det behöver finnas en ömsesidig respekt mellan unga och vuxna för att det ska kunna skapas ett förtroende. Vuxna behöver visa ett gott bemötande, tillit och förmåga att lyssna. De behöver vara en bra förebild och prata i en god ton.

Ungdomarna berättade att de i skolan ibland upplever lärarna som utbildningsrobotar men förtroende byggs ju utifrån en medmänsklig relation. Det är viktigt att vuxna också kan erkänna sina fel och brister och att de håller ungdomarna uppdaterade kring vad som händer i olika frågor som unga varit med och diskuterat.

”Att vuxna berättar vad som händer och att de ger respons på vad de försökt göra och deras engagemang.”

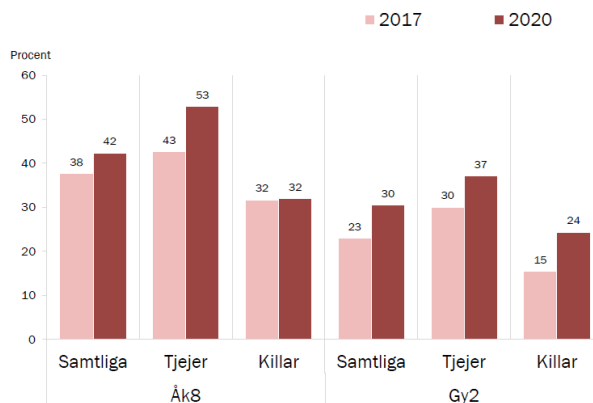
Vuxna behöver också göra sig synliga och visa att de finns där när ungdomarna behöver dem.

”Lärare behöver reagera när det händer saker.
Det behöver finnas närvarande vuxna som
agerar i skolan.”

Ungdomarna lyfte också att det är viktigt att
det finns vuxna att vända sig till vid behov,
till exempel att skolkuratoren eller ungdoms-
mottagningen finns lättillgängliga.

HÄLSA OCH TRYGGHET

42% av ungdomarna i årskurs 8 svarade att de sällan eller aldrig är trygga på ett eller flera av följande ställen; i hemmet, i mitt bostadsområde, på stan eller i centrum, i kollektivtrafiken, på internet, på väg till eller från skolan, i skolan, på träningen, på fritidsgården. Det är en stor skillnad mellan könen där tjejer i högre grad känner otrygghet.

Vad är trygghet för ungdomar?

Ungdomarna lyfte att sällskapet man umgås med är viktigt för att känna trygghet, att känna att man kan vara sig själv utan att bli dömd och att kunna uttrycka sina känslor och bli lyssnad på. Den andra delen handlar om att känna sig trygg i samhället, att kunna röra sig fritt och när som helst under dygnet utan att behöva vara rädd.

”Att känna att man kan lita på dem man är med. Att känna sig sedd och hörd.”

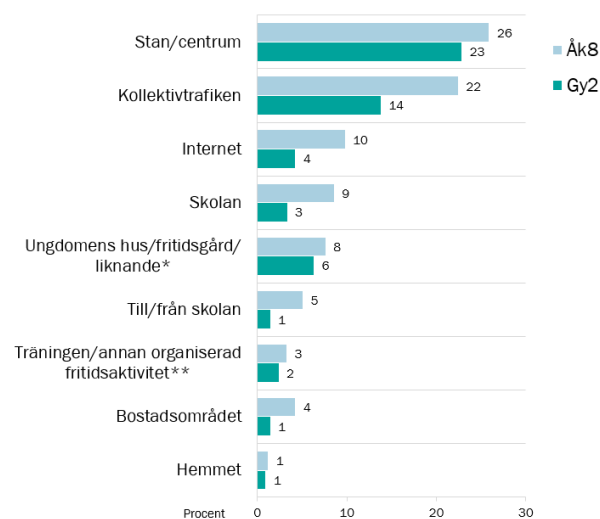
”Att man kan vara ute utan att bli skadad eller behandlad dåligt. Att man får vara den man är, utan att någon annan är ett hot med en.”

Ungdomarna lyfte också betydelsen av vuxennärvaro.

”Att ha människor man kan prata med. Viktigt att se att det finns vuxna man kan prata med, till exempel kuratorn.”

”Att ha tillgång till vuxna, men inte känna sig övervakad.”

Var i centrum och i kollektivtrafiken är ungdomar otrygga? Vad kan vi göra för att öka tryggheten där?

LUPP-enkäten visade att det är i stan/centrum och i kollektivtrafiken unga känner som mest otrygghet.

Under workshopen berättade många ungdomar att det främst är i resecentrumen de känner otrygghet, både i Mölnlycke och i Landvetter. Detta på grund av ungdomsgäng,

avsaknad av vuxna samt händelser som inträffat tidigare. Ungdomarna önskade att man utökar butikstiderna i resecentrumen samt att man sätter upp övervakningskameror och tar in fler väktare och nattvandrare. Ett annat förslag var mer och bättre belysning, även vid andra busshållplatser där lampor ibland saknas helt.

Ungdomarna tog också upp att man behöver jobba med roten till problemen.

”Arbeta med utanförskapet.”

”Ha mer aktiviteter för ungdomar för att förhindra ungdomsgång som stryker runt.”

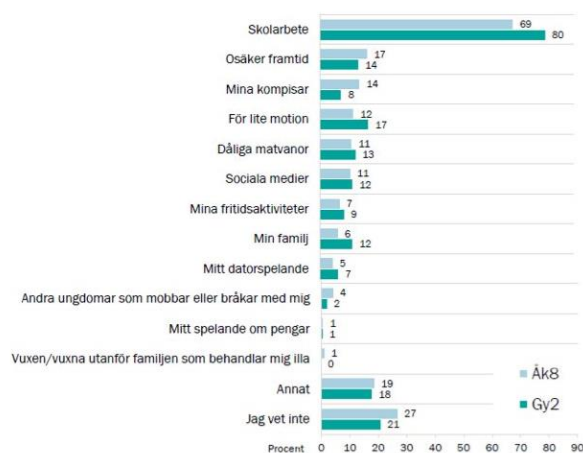
”Jobba på att minska ojämlikheter i samhället.”

När det gäller kollektivtrafiken är det oftast andra resenärer som uppträder avvikande som ger upphov till otrygghet, men det nämndes också att busschauffören kan vara otrevlig och därmed skapa otrygghet.

”Otryggt med fulla personer på bussen, även andra ungdomar som inte visar respekt. Otrevlig chaufför.”

För att komma åt problemen lyfte ungdomarna både att de önskar trygghetsvärdar på bussarna och att busschauffören tar ett större ansvar över tryggheten på bussen. Belysning på bussen kvälls- och nattetid togs också upp som en åtgärd för att öka tryggheten.

Vad är det som gör ungdomar stressade? Vad kan vi göra för att minska den stressen?

De allra flesta svarar i LUPP-enkäten att de tror att deras stress beror på skolarbetet.

Det var också det som lyftes mest under workshopen.

”Den största stressen är skolan. Först skola hela dagen, sedan hem och plugga...”

Ungdomarna känner mycket press både från föräldrar och från lärare och de önskade att kraven kunde minska. De sa också att de skulle vilja se mer stöttning från skolans sida när det gäller läxor, till exempel att skolan kan erbjuda läxstuga efter skolan med lärare som kan hjälpa dem med läxorna. De önskade också att lärarna har bättre kommunikation sinsemellan så att det inte blir en puckel med alla läxor och prov samtidigt. Lärarna behöver också bli bättre på att förbereda eleverna på vad som ska komma, menade ungdomarna. På grund av den höga stressen i skolan önskade ungdomarna att de får lära sig stresshantering under skoltid samt att skolkuratoren inför obligatoriska psykiska hälsokontroller för alla elever. Ungdomarna pratade också om att en

stökig miljö i skolan bidrar till stress och att det också är någonting skolan behöver arbeta med för att åtgärda.

Även om skolan bidrar med mycket stress finns det annat som också stressar ungdomarna. De menade att fritidsaktiviteter och dess tränare också kan bidra till stress. Många fritidsaktiviteter är också kopplade till prestation och kräver mycket engagemang och tid.

”Stress över att om man missar en träning får man inte spela nästa match.”

”Kanske kunde hjälpa om tränaren lät en hoppa över träningen en gång i veckan för att hinna plugga eller vila.”

Ungdomarna berättade vidare att de känner krav och press både från familjen, av normer och från sociala medier. Det förväntas att man ska se ut och vara på ett visst sätt. De efterfrågade stöd för att hantera sin situation.

”Hjälp från vänner, föräldrar eller andra vuxna att sätta ord på sin stress och nysta i vad det handlar om. När man gör det återfår man kontrollen över sitt liv och sina känslor.”

”Hjälp från personer i sin närhet att påminna om återhämtning, backa, sluta att fokusera på att bara prestera.”

Många tryckte på att de inte har tillräckligt med tid för återhämtning.

BILAGA – PUNKTLISTA MED SYNPUNKTER OCH ÅTGÄRDSFÖRSLAG

Fritid

- Fler fritidsaktiviteter nära, saknas i östra delarna.
- Skapa billiga fritidsaktiviteter.
- Bättre marknadsföring av fritidsaktiviteter.
- Mindre press från fritidsaktiviteter/tränare.
- Fler vuxna ute kvälls- och nattetid.
- Arbeta med utanförskapet.
- Ge ekonomiskt bidrag till dem som inte har råd med fritidsaktivitet.
- Busskort till alla så att alla kan ta sig till aktiviteter.

Förslag på aktiviteter

- Tennis
- Simhall
- Skidskytte
- Konståkning
- Scouter
- Idrott
- Gymnastik
- Fotboll (fler inomhuslokaler)
- Ishockey
- Pulka
- Skridskor
- Bio
- Gym
- Basket

- Volleyboll
- Schack
- Skatepark i Landvetter

Inflytande och förtroende

- Öka respekten mellan elever och lärare.
- Mer inflytande när det gäller skolmat, prov, läxor, schema och undervisning.
- Prioritera ungas åsikter i skolan, t.ex. genom att rektor närvarar vid elevråd.
- Bättre information från skolan hur man kan vara delaktig i samhället, politiskt eller inom skolan.
- Större möjligheter för elevrådet att påverka i frågor som rör skolan och utbildningen.
- Marknadsför ungdomsrådet mer.
- Fler möten mellan ungdomar och politiker, bjuda in politiker till skolan.
- Bli bättre på att återkoppla resultat som unga varit med och påverkat.
- Marknadsför hur unga kan påverka.
- Prata mer om delaktighet under mentorstiden, lägga upp veckorna tillsammans.
- Vuxna behöver reagera och agera när de ser att saker händer.
- Bygg medmänskliga relationer med eleverna.

Hälsa och trygghet

- Mindre skolarbete på fritiden.

- Max antal läxor/prov/inlämningar per vecka.
- Extra studiestöd i skolan.
- Undvika ”toppar” i skolan.
- Mer individanpassade åtgärder i skolan.
- Avsätt tid för en ansvarig lärare som hjälper till i skolan och har återkoppling med lärarna om hur eleverna presterar.
- Ge mer tid för olika arbetsuppgifter i skolan.
- Bättre förberedelse och förutsägbarhet från lärare.
- Minska social stress/konflikter i klassen.
- Minska dålig miljö/stökighet i skolan.
- Ha en workshop i stresshantering/utbildning i stresshantering på skoltid.
- Öka tillgängligheten till elevhälsan.
- Inför obligatoriska träffar med kuratorn/psykiska hälsokontroller.
- Stöd från vuxna att strukturera upp vardagen med skolarbete och fritidsaktiviteter.
- Bättre skyltar och ljus till/från mötesplatser.
- Lampor vid alla busshållplatser.
- Fler övervakningskameror.
- Utöka öppettiderna i butiker nära resecentrumen.
- Trygghetsvårdar på bussarna.

På vilket sätt vill unga uttrycka sin åsikt?

- Samtal.
- Demonstrationer.
- Sociala medier.
- Anonyma enkäter.
- Omröstningar.
- Namninsamlingar.
- Via konst.
- Klassråd/elevråd/ungdomsråd.
- Mejla politiker.
- Förslagslappar till läraren.
- Bjuda in politiker eller tjänstepersoner till skolan.
- Chatta.